

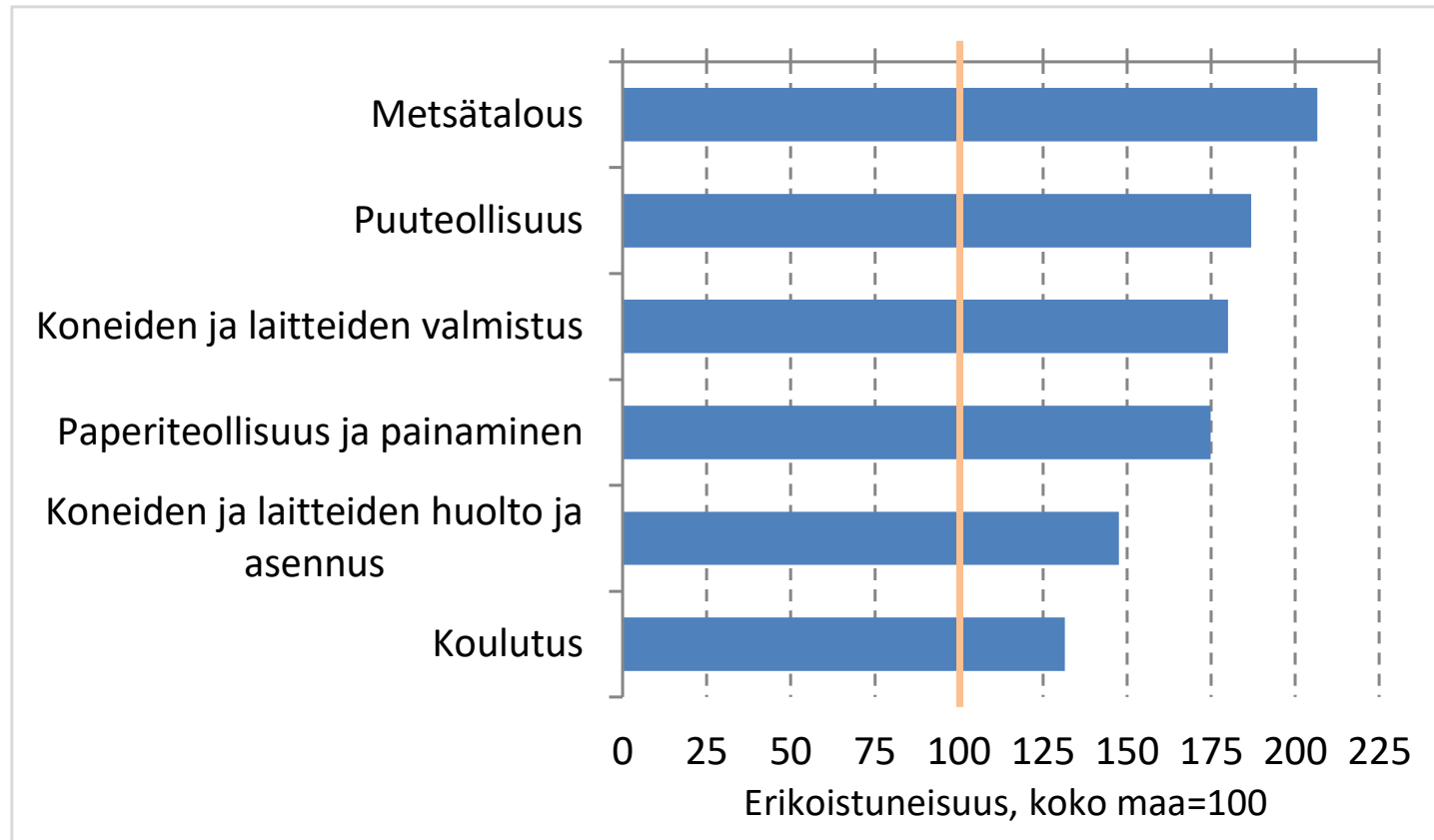

Toimialojen työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointia Keski-Suomessa

Keski-Suomen tulevaisuusryhmän ja osaamisen ennakointiryhmän havaintoja tulevasta kehityksestä

Maaliskuu 2022

Keski-Suomen suhteelliset vahvuudet löytyvät metsästä, metallista ja koulutuksesta

Lähde: Tilastokeskus, Aluetilinpito / Työlliset

Keski-Suomen työmarkkinoiden kysyntä

POHJOINEN KESKI-SUOMI

Metallialan moniosaajat; osaaminen monipuolisista työtehtävistä (kokoonpano, leikkaus, hitsaus, asennus, pintakäsittely), mutta myös metalli-lvi -osaajayhdistelmälle tarve

Puu-/Metallialan erityisosaajat;

- *CNC-koneistajat, puu- ja metalliala
- ***Hitsaajat**, kaasuleikkaajat, ohutlevysepäät
- *konepuusepäät
- *Konetekniikan erityisasiantuntijat

Myyntiedustajat

Kirjanpitäjät, erit. osaavat ammattilaiset

Keittiötyöntekijät/kokit; työntekijöissä suuri vaihtuvuus

Lastentarhanopettajat

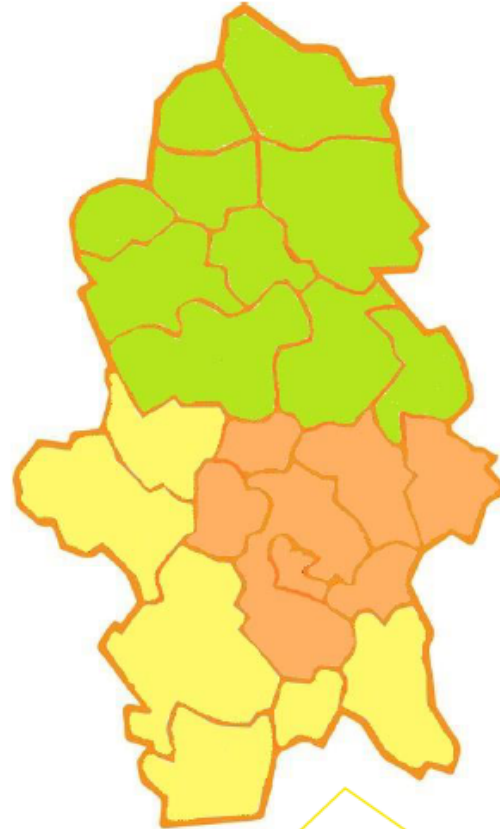
Sairaanhoitajat, lähihoitajat, hammaslääkärit

Sosiaalityön erityisasiantuntijat, psykologit

Toimisto- ja laitossiivoojat

Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät

Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta)

JYVÄSKYLÄN SEUTU

ICT-alan ammattilaiset (myynti-/markkinointitaidot)

- *Sovellusohjelmoijat, koodarit
- *Ohjelmisto- ja sovelluskehittäjät
- *Sovellusarkkitehdit

Terveystieteiden ammattilaiset;

- *Sosiaalityön erityisasiantuntijat
- ***Sairaanhoitajat, lähihoitajat, hammaslääkärit, lääkärit, röntgenhoitajat**
- *Puheterapeutit

Lastentarhanopettajat, erityisopettajat

Hitsaajat, metalliteollisuuden prosessityöntekijät

Ravintola-alan työntekijät

Myyntipäälliköt ja -edustajat,

Puhelinmyyjät

Toimisto- ja laitossiivoojat

Myyjät

Kodinhoitajat

ETELÄINEN-LOUNAINEN KESKI-SUOMI

Terveystieteiden ammattilaiset;

- *Sosiaalialan erityisasiantuntijat
- ***Sairaanhoitajat, lähihoitajat**
- Myyjät, **puhelinmyyjät**
- Ravintola ja suurtaloustyöntekijät
- Toimisto- ja laitossiivoojat**

Maa- ja metsätalouskoneiden kuljettajat

Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat

Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät

Metallialan erityisosaajat;

- *Hitsaajat, ohutlevysepäät
- *CNC-koneistajat + CAD osaaminen

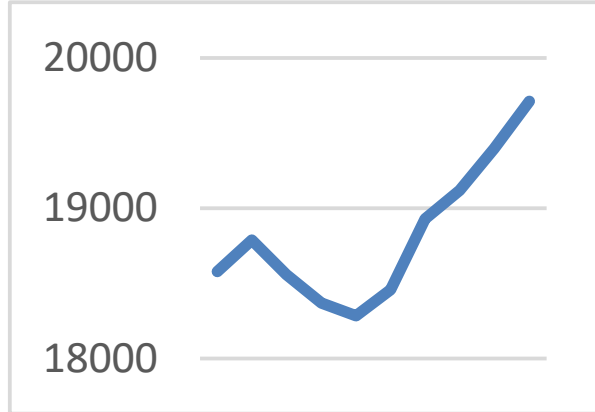
Lähteet: Työnvälitystilasto 2021, Ammattibarometri II/2021, Keski-Suomen TE-palvelujen yrityskäynnit

Sosiaali- ja terveysala

NYKYTILA

- 19 700 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoitaan jatkavan kasvuaan

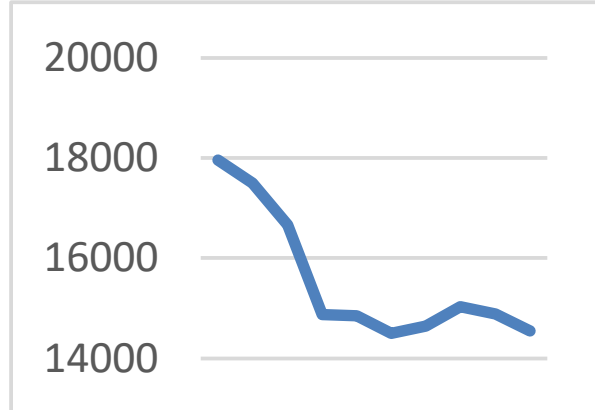
TULEVAISUUS

- Sote-alan työvoimatarpeen vahvaa kasvua ylläpitävät osaltaan väestön ikääntymisen tuomat palvelutarpeet ja eläköitymiset nykyisestä työvoimasta. Lisäksi henkilöstömitoitus nousee asteittain v. 2020-2023 (0,5→0,7) tuoden lisätarpeita osaavan henkilöstön saatavuuteen ja osaamisen varmistamiseen. Työvoimatarpeeseen vastaamiseksi tarvitaan alueellisten toimien lisäksi valtakunnan tasolla vaikuttavia ja monipuolisia toimia.
- Sote-alaa läpileikkaavina osaamistarpeina Keski-Suomessa korostuvat mm. johtamisosaaminen, monialainen ja monitoimijainen yhteistyö (ml. verkostotyön osaaminen), digiosaaminen sekä asiakaspalveluosaaminen. Esimerkiksi johtamisosaamisen eri ulottuvuuksista on käynnistynyt pilotti (JYU Avoin & KSSHP).
- Osaamistarpeet kohdentuvat myös mm. sosiaalialan sosiaali- ja palveluohjauksen erityisosaamiseen, lastensuojelun sijaishuollon erityisosaamiseen ja ikääntyvien asiakkaiden ohjaukseen. Ylipäänsä laaja-alaisia ja moniammatillisia koulutustoteutuksia tarvitaan.
- Veto- ja pitovoimatekijöistä huolehtiminen: Nuorille ja muille alalle aikoville tulee luoda positiivinen, mutta realistinen kuva sote-alasta. Tarvitaan koulutuksen rakenteiden kehittämistä ja koulutuspolkujen nopeuttamista. Ammatillisen kehittymisen tukeminen (urapolku) voi toimia motivaatiotekijänä. Sote-työn kuormittavuus ja työolot kaipaavat muutosta, mihin liittyy mm. työhyvinvointi ja omien voimavarojen tukeminen, muutosvalmennus sekä digitaalisten palvelujen hyödyntäminen mielekkäästi työssä.
- Pula ammattilaisista korostaa myös ulkomaisen rekrytoinnin merkitystä ja sen tueksi tarvittavia koulutuspalveluja.

Teollisuus

NYKYTILA

- 14 500 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoidaan kokonaisuutena pysyvän ennallaan, mutta kehityksen vaihtelevan eri teollisuuden aloilla.

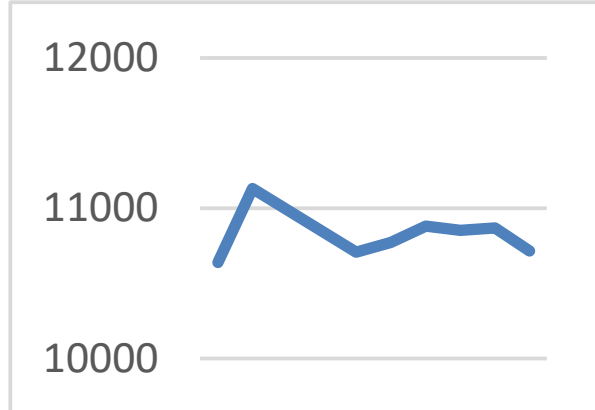
TULEVAISUUS

- Useat teollisuuden alat ja erikokoiset yritykset Keski-Suomessa kärsivät osaavan työvoiman puutteesta.
- Työvoimapulaan vastaamiseksi ja globaalin kilpailukyvyn turvaamiseksi yritykset automatisoivat toimintaansa. Tämä voi toisaalta helpottaa työvoimatarvetta, mutta lisää samalla esimerkiksi robotisaation osaamistarpeita.
- Digivihreä siirtymä luo nopeasti paineita digi-, tekoäly- ja koneoppimisen osaamiselle. Näistä tulee enenevässä määrin insinöörin perusosaamista. Kiertotalouden ymmärtämiselle ja osaamiselle on kasvavaa kysyntää.
- Uudet materiaalit tarjoavat mullistavia, kestäviä ratkaisuja mm. rakennusmateriaalien, ruoantuotannon ja tekstiilien saralla. Keski-Suomessa Spinnovan ja Metsän uuden biopohjaisen tekstiilikuidun ympärille rakentuu huikea mahdollisuus uuden materiaalin ja siihen liittyvän osaamisen ympärille.
- Elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus (sis. mittaus- ja testauslaitteet) oli yksi harvoista teollisuuden aloista Keski-Suomessa, joka kasvatti henkilöstöään 2010-luvulla. Mm. teollinen internet, älykkäät sähköverkot ja analytiikan hyödyntäminen ennakoivat kasvun jatkuvan lähivuosina.
- Myös terveysteknologia on tulevaisuuden kasvuala. Uutta lääketiedettä, diagnostiikkaa ja teknologiaa hyödyntämällä on mahdollista ratkoa globaalin terveydenhuollon haasteita ja ennaltaehkäistä sairauksia.
- Teknologiateollisuuden osaajatarveselvityksen mukaan koko maassa tarvitaan 10 vuoden sisällä 130 000 uutta osaajaa. Liiketoiminnalle tärkeimpiä osaamistarpeita ovat kyky jatkuvaan oppimiseen, digitalisaatio, vähähiilisyys, kiertotalous, asiakaslähtöisyys ja johtaminen. Keski-Suomessa teknologiateollisuuden rooli kokonaisuudessaan on vahva ja osaajatarpeet merkittäviä.
- Pk-yritysten kansainvälistyminen ja kv-rekrytointi on väistämätöntä, mikä näkyy osaamistarpeissa.

Tukku- ja vähittäiskauppa

NYKYTILA

- 10 700 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoitaan pysyvän ennallaan

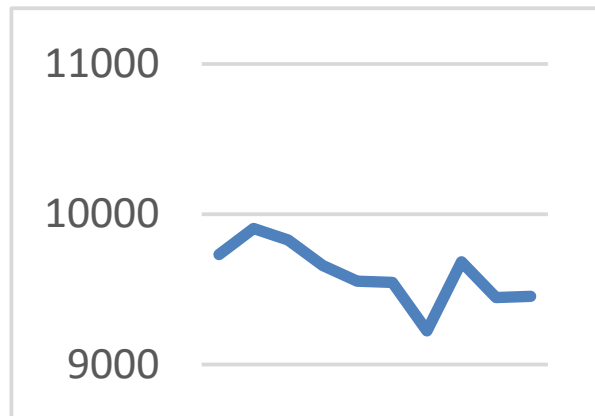
TULEVAISUUS

- Kaupan ala on isojen muutosten keskellä Suomessa ja globaalisti. Korona on kiihdyttänyt alan murrosta. Kokonaisuutena kaupan ala on Keski-Suomessa selvinnyt koronapandemiasta ilman merkittävää notkahdusta.
- Digitalisaatio, verkkokaupan kasvu, myymälöiden roolin muutos ja muuttuva kuluttajakäyttäytyminen muokkaavat koko alaa ja vaikuttavat työntekijöiden osaamis- ja koulutustarpeeseen.
- Toimialalla on keskeistä myös vastuullisuus- ja kilpailullisuuskysymykset sekä markkinoiden toimivuus. Rutiininomaista työtä katoaa alalta, mutta toisaalta digitalisaatio voi lisätä työn mielekkyyttä.
- Second hand -kauppa on erittäin vahvassa kasvussa.
- Osaamistarpeissa korostuvat mm. verkkokauppaosaaminen, sähköinen markkinointi ja vastuullisuusosaaminen.

Koulutus

NYKYTILA

- 9 500 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoitaan pysyvän ennallaan

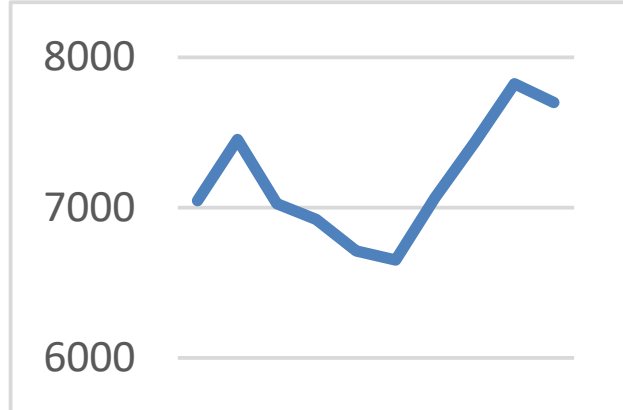
TULEVAISUUS

- Koulutuksen ala on Keski-Suomen vahvuus, jolla on ratkaiseva merkitys maakunnan kilpailukyvyllä ja yritystoiminnalle.
- Lapsi-ikäluokkien pienentyessä peruskouluverkko harvenee, mikä heijastuu henkilöstötarpeeseen. Toisaalta peruskoulun ja lukion opettajia eläköityy paljon seuraavien kymmenen vuoden aikana.
- Jatkuvan oppimisen yleistyminen ja ohjauspalveluiden kasvava tarve lisäävät koulutusalan työvoiman kysyntää. Myös yhteiskunnan monikulttuuristumisen ja koulutusviennin kasvun ennakoitaan vaikuttavan työllisyysnäkyymiin myönteisesti.
- Koulutusalan yhteistyö työelämän kanssa korostuu nopeasti muuttuvien osaamistarpeiden ja jatkuvan oppimisen myötä. Työelämä ja yritykset tulee kiyetä ottamaan entistä vahvemmin huomioon osaamisen kehittämisessä - sisältöjen suunnitteluvaiheesta koulutusten toteutukseen. Nähtävillä on, että yritykset tekevät omia "akatemoita" ja opinpolkuja yhdessä oppilaitosten kanssa turvatakseen työvoiman saannin. Tämä luo tarpeita koulutustoimijoiden verkosto- ja ennakoitiosaamiselle.
- Uudet työnteon muodot edellyttävät uudenlaisia työskentelytapoja ja osaamista, kuten esihenkilötyö, johtaminen, työn organisointi, työhyvinvointi. Tämä tulee huomioida koulutuksessa.
- Digitalisaation ja kestävä kehityksen periaatteiden osaaminen korostuvat koulutuksessa. Digitalisaatio luo uusia oppimisen ja osaamisen paikkoja, ympäristöjä ja ekosysteemejä. Esim. verkko-opetus ja -ohjaus sekä verkkopedagogiikka ovat taitoja, joita opettajien, kouluttajien, kasvattajien ja ohjaajien täytyy osata.
- Tulevaisuuden opiskelijajoukko on todennäköisesti yhä moninaisempi - eri ikäisiä, eri kulttuureista, erilaisilla valmiuksilla tulevia. Tämä luo tarpeita ohjaus- ja vuorovaikutusosaamiselle sekä uusille pedagogisille ratkaisuille ja niiden osaajille.
- Opiskelijahyvinvointi nousee yhä tärkeämmäksi yksilöllisyyttä ja tehokkuutta painottavassa koulutuskulttuurissa. Koronapandemian jälkeisessä ajassa tämän huomioiminen korostuu.

Rakentaminen

NYKYTILA

- 7 700 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoitaan pysyvän ennallaan, mutta vuosittaiset vaihtelut voivat olla merkittäviä

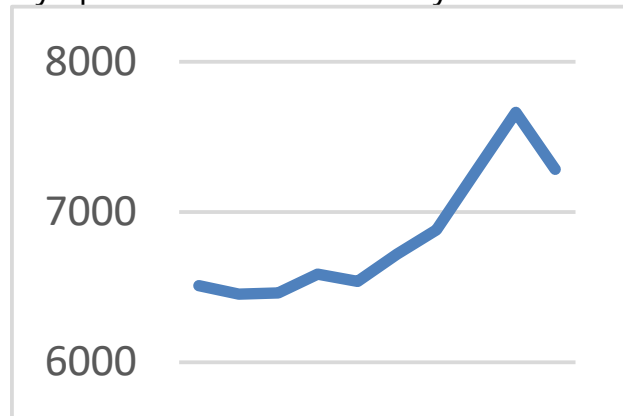
TULEVAISUUS

- Rakentaminen on suhdanneherkkä ala, jonka kehityksessä vuosittaiset vaihtelut voivat olla suuria. Kustannusten nousu ja materiaalipula ovat viime aikoina haastaneet alaa.
- Keski-Suomessa isot julkiset hankkeet (mm. sairaala Nova, Vt 4 Kirri-Tikkakoski) on saatu päätökseen, mutta asunto-, teollisuus- ja korjausrakentaminen pitävät yllä alan työvoimatarvetta.
- Kansallisen korjausrakentamisen strategian 2020-2050 tiekartassa on tehty osaamistarpeisiin liittyviä nostoja, mm. hiilineutraalisuus, turvallinen sisäilma, sähköistyvä energiajärjestelmä ja uusiutuva energia, jakamistalous (tilojen monikäyttöisyys), kiertotalous (ylijäämämateriaalien uusio- ja uudelleenkäyttö), yhteisöt (energia-, palvelu-, asumisyhteisöt), digitalisaatio sekä kiinteistöpalvelujen käyttö- ja ylläpito-osaaminen (talotekniikan toiminnot).
- Keski-Suomessa puurakentaminen nähdään tulevaisuuden mahdollisuutena. Tarvitaan puurakentamisen osaamista mm. tuotannon johto- ja asiantuntijatehtävissä, millä vastataan tulevaisuuden osaamiskatveeseen niin koti- kuin kansainvälisillä markkinoilla.
- Kiertotalousosaaminen nousee esiin: vastuullisuus ja kestävä kehitys toimitusketjussa, kiertotalouden materiaalivirrat ja uudet liiketoimintamallit, johtaminen.
- Tarvitaan osaamista rakennustyömaan hallintaan, aina hankinnoista rakennustyömaan valmistumiseen saakka.

Hallinto- ja tukipalvelutoiminta

NYKYTILA

- 7 300 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoidaan kasvavan maltillisesti.

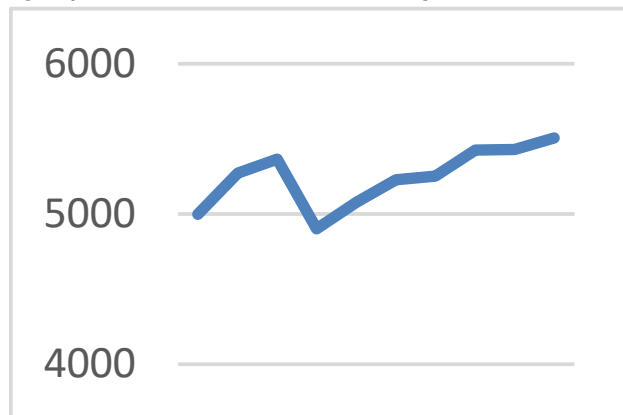
TULEVAISUUS

- Hallinto- ja tukipalvelujen kasvussa erityisesti työnvälitys- ja henkilöstöpalveluilla on ollut merkittävä rooli, jonka ennakoidaan edelleen vahvistuvan.
- Turvallisuusalan yritysten liikevaihto ja tilauskanta kehittyivät myönteisesti koronapandemiasta huolimatta. Yritysten arvioiden mukaan liikevaihto, kannattavuus ja työllisyys paranevat lähitulevaisuudessa.
- Siivous- ja puhtaanapitoalan merkitys on noussut korona-aikana. Siivousalalla on Keski-Suomessa paljon avoimia työpaikkoja.

Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (KIBS)

NYKYTILA

- 5 500 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoitaan jatkavan kasvuaan

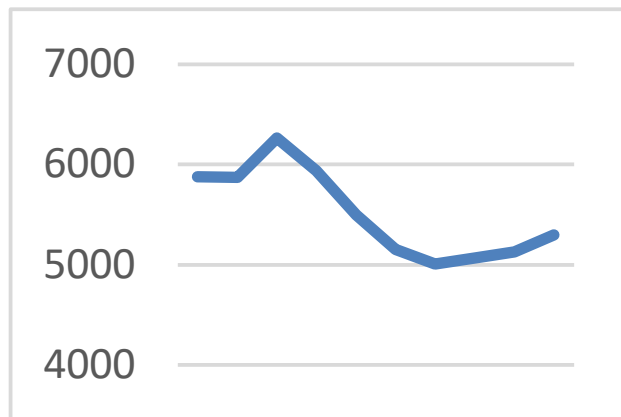
TULEVAISUUS

- Osaamisintensiiviset liike-elämän palvelut ovat olleet vahvassa kasvussa Keski-Suomessa.
- Korostuva innovaatio- ja tuottavuushakuisuus sekä tiedon hallinta ja tiedolla johtaminen pitävät edelleen yllä kasvavaa kysyntää osaamisintensiivisille yrityspalveluille.

Julkinen hallinto ja maanpuolustus

NYKYTILA

- 5 300 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoidaan jopa hienoisesti kasvavan

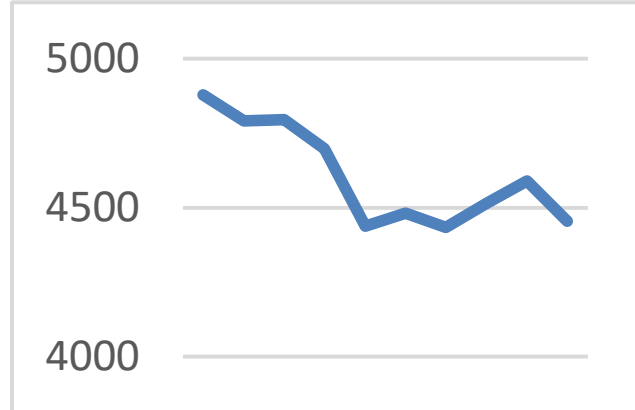
TULEVAISUUS

- Kireä julkinen talous ei ennakoi julkisen hallinnon henkilöstön merkittävää kasvua.
- Palo- ja pelastustoimeen on kansallisesti arvioitu tarvittavan noin 1 000 palomiestä lisää vuoteen 2030. Suurin työvoiman tarve on v. 2023-2025. Merkittävä pullonkaula on koulutus ja sen rahoitus. Pelastajien riittävyys on huolena myös Keski-Suomessa.
- Ukrainan tilanteen voisi ennakoida vahvistavan maanpuolustuksen henkilöstömäärää, heijastuen myös Keski-Suomeen.

Kuljetus ja varastointi

NYKYTILA

- 4 500 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoitaan pysyvän ennallaan tai hienoisesti kasvavan

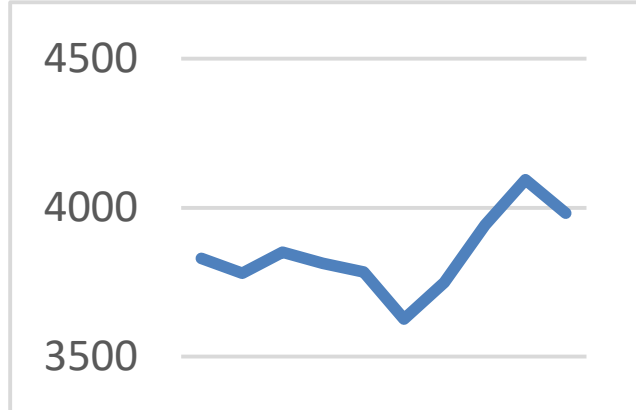
TULEVAISUUS

- Ala vahvistunee verkkokaupan lisääntymisen myötä, kun tavaroita ja palveluita kuljetetaan ja varastoidaan entistä enemmän.
- Osaamistarpeiden nähdään kohdentuvan kuljetuspalveluiden johtamiseen ja kehittämiseen sekä teknologiseen kehitykseen.
- Kiertotalous- ja vastuullisuusosaamisen tarve toimitusketjussa kasvaa, tavoitteena hiilijalanjäljen pienentäminen toimitusketjussa, elinkaarihallinta ja uudet ratkaisut.

Majoitus- ja ravitsemisala

NYKYTILA

- 4 000 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoidaan asettuvan pandemiaa edeltäneelle tasolle, mutta näkymissä on paljon epävarmuutta

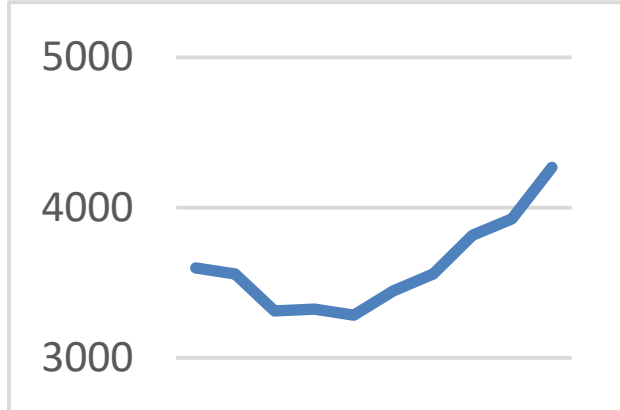
TULEVAISUUS

- Ulkomaanmatkailun odotetaan piristyvän koronan hellittäessä otetaan. Ukrainan tilanne lisää kuitenkin epävarmuutta ja voi hillitä patoutuneen kysynnän purkautumista. Kotimaan matkailun odotetaan pysyvän hyvällä pandemian aikana kasvaneella tasolla.
- Keski-Suomessa vuoden 2022 alusta käynnistynyt Destination Management Organization (Visit Jyväskylä Region) vahvistuu ja toimii aktiivisesti alueella.
- Vastuullisuusosaaminen ja digitaidot korostuvat matkailussa.
- Ravintola-alalla korona-ajan epävarmuus ajoi työntekijöitä alanvaihtoihin. Ravintola- ja suurtaloustyöntekijöistä, mm. kokeista ja tarjoilijoista, on huutava pula.
- Pahentunut työvoimapula vaatii rekrytointeja myös ulkomailta. Englannin kielestä tulee yhä käytetympi kieli mara-alalla.

Informaatio ja viestintä

NYKYTILA

- 4 300 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoitaan jatkavan vahvassa kasvussa

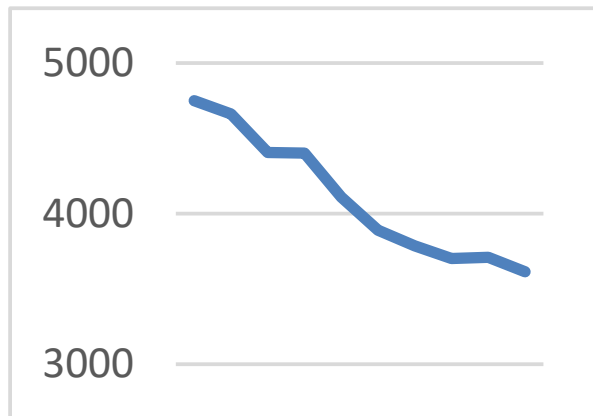
TULEVAISUUS

- Digitalisoitumisen alku on vasta nähty ja mm. ohjelmistoalan ennakoitaan jatkavan vahvassa kasvussa. Ohjelmistoala luo digitaalista kilpailukykyä ja kasvua myös muihin yrityksiin ja organisaatioihin. Uusia osaajia tarvitaan paljon ja laaja-alaisesti. Keski-Suomessa pulaa on mm. sovellussunnittelijoista, arkkitehteistä, kehittäjistä ja ohjelmoijista.
- Kansallisesti on todettu, että ohjelmistoihin, verkkotekniikkaan ja tietoturvaan liittyvän koulutuksen opiskelijamäärien tulisi tuplaantua, jotta osaajapulan paheneminen voidaan edes pysäyttää.
- Kyberturvallisuuden osaajien tarve kiihtyy entisestään. Jyväskylä on kyberturvallisuusosaamisen keskittymä, joka synnyttää ja houkuttaa yritystoimintaa. Yliopiston ja ammattikorkeakoulun vahvasta koulutuspanoksesta huolimatta alan kasvua estää osaajapula.
- Yksi tulevaisuuden ala (VTT) on nanoelektronikka, joka tarkoittaa nanometrin mittaluokan rakenteisiin perustuvaa teknologiaa, jonka avulla voidaan kerätä ja käsitellä dataa aivan uudella laajuudella ja teholla. Se voi mahdollistaa esimerkiksi ihmisen terveyden tai maapallon luonnonresurssien mallintamisen, ennakoimisen ja ohjaamisen.

Maa- ja metsätalous

NYKYTILA

- 3 600 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän lasku voi maltillistua, mutta ripeää käännettä ei ole näköpiirissä

TULEVAISUUS

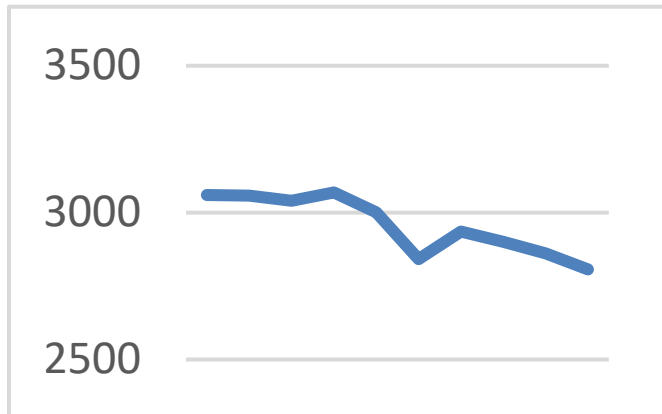
- Maataloustuotannon jatkuvuuden turvaaminen on iso haaste. Nykyinen markkinatilanne, kustannusten nousu, alan tulonjako ja tukipolitiikka eivät tarjoa riittäviä kannusteita alkutuotannon kehittämiseen, investointeihin ja alalle työllistymiseen. Päätoimiseen tilanpitoon ja maatalouden yritystoimintaan on vaikea löytää jatkajia ja alaan investoivia yrittäjiä. Maanviljelijöiden keski-ikä on korkea. Tilojen sukupolvenvaihdosten yhteydessä nuoremmat valitsevat yhä useammin passiivisemmän omistajuuden ja sivutoimisen tilanhoidon.
- Monet maailmanlaajuiset ilmiöt antavat positiivisia signaaleja suomalaiselle ja lähiruoan tuotannolle. Ruoan kysyntä kasvaa, on hyvät vesivarat, puhdas maaperä, ilmasto, joka vähentää kemiallisen kasvinsuojelun tarvetta jne. Toisaalta maataloudelle asetetaan myös monia muita tavoitteita (esim. ympäristötavoitteet). Huolena on, kuinka kyetään turvaamaan ammattitaitoisten tekijöiden saatavuus tulevaisuudessa ja kuinka päästään ns. murrosajan yli.
- Keski-Suomessa on erinomaiset metsävarat ja merkittävää metsäteollisuutta. Keski-Suomen metsäohjelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on metsänomistajien ja metsäammattilaisten osaamisen parantaminen. Elinkeinorakenteen muutos näkyy etenkin päätoimisten maatalouden harjoittajien osuuden selvänä laskuna ja tilalla asumisen vähentymisenä. Metsiin ja metsäomaisuuden tulevaisuuden käyttöön liittyy monia odotuksia ja tavoitteita (mm. hiilitasekeskustelu).

Muu palvelutoiminta

(sis. järjestöjen toiminnan; tietokoneiden, hlökohtaisten ja kotitaloustavaroiden korjauksen; pesulapalvelut, kampaamo- ja kauneudenhoitopalvelut, hautauspalvelut)

NYKYTILA

- 2 800 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoidaan pysyttelevän nykytasollaan tai vähenevän maltillisesti

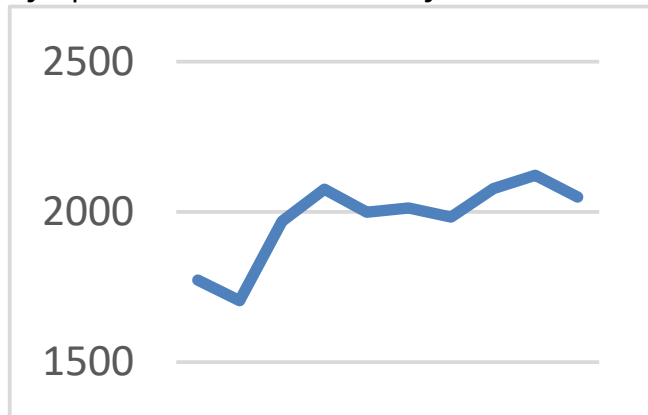
TULEVAISUUS

- Yleensä talouden kasvu ja työllisyystilanteen kohentuminen kiihdyttävät henkilökohtaisten palvelujen kysyntää vahvistuneen ostovoiman kautta.
- Nyt Ukrainan tilanne kuitenkin iskee pandemian jälkeiseen talouskasvuun, nostaa kuluttajahintoja ja kiihdyttää inflaatiota entisestään. Pitkittyessään tämä heikentää kuluttajien ostovoimaa ja vähitellen myös yksityistä kulutusta.

Taiteet, viihde ja virkistys

NYKYTILA

- 2 000 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoitaan pysyttelevän nykytasollaan

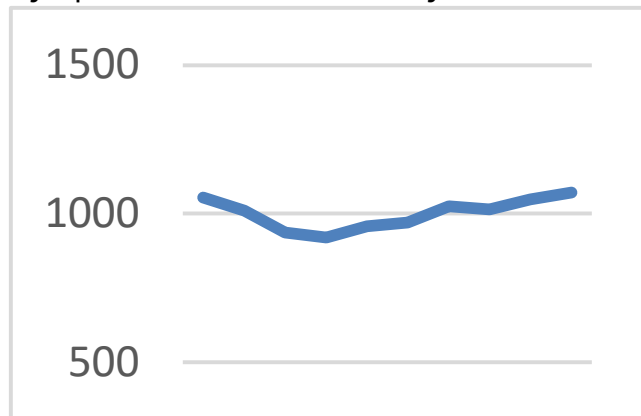
TULEVAISUUS

- Koronapandemian helpottuminen ja yhteiskunnan avautuminen aktivoi toimialaa, ja alalle voi kohdentua patoutunutta kysyntää.
- Matkailun viriäminen heijastuu myös kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.
- Erityisesti liikunta- ja virkistyspalvelut saavat nostetta hyvinvoinnin ja luonnon merkityksellisyyden kasvaessa.
- Varsinaisen sisältöosaamisen lisäksi tarvitaan osaamisen vahvistamista mm. yrittäjyyden eri muodoista, markkinoinnista (sähköinen) ja sosiaalisen median hyödyntämisestä.

Kiinteistöala

NYKYTILA

- 1 100 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän ennakoidaan pysyttelevän nykytasollaan tai jatkavan maltillista nousujohteista kehitystä

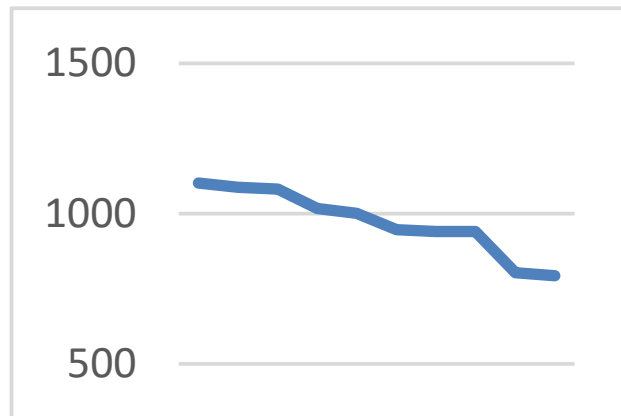
TULEVAISUUS

- Asuntokaupan ja rakentamisen yleinen vireys heijastuvat alalle.
- Kiinteistöhuollon osalta tärkeimpinä osaamistarpeina pidetään mm. digitaalisten alustojen ja datan hyödyntämisaamista, asiakaspalvelutaitoja, kiinteistöautomaatioon liittyviä yleisiä taitoja sekä ympäristöön ja kestävään kehitykseen liittyvää osaamista, esim. energia- ja ekotehokkuus.

Rahoitus ja vakuutusala

NYKYTILA

- 800 työpaikkaa Keski-Suomessa
- Työpaikkamäärän kehitys v. 2010-2019

- Työpaikkamäärän kehityksen ennakoidaan jatkavan laskua tai pysähtyvän nykytasolleen

TULEVAISUUS

- Erityisesti rahoituspalveluissa henkilöstön määrä on laskenut merkittävästi eikä kasvun käännettä ole näköpiirissä
- Tekoäly ja robotiikka automatisoivat työtehtäviä.
- Alalla korostuvat mm. vastuullisuus, turvallisuus sekä uudet teknologiat ja verkkopalvelujen kehitys.
- Finanssialan suuressa murroksessa työntekijöiltä tarvitaan kykyä sopeutua muutokseen, oman osaamisen kehittämistä, sosiaalisia kykyjä, itsensä johtamista ja digitaalisia taitoja.

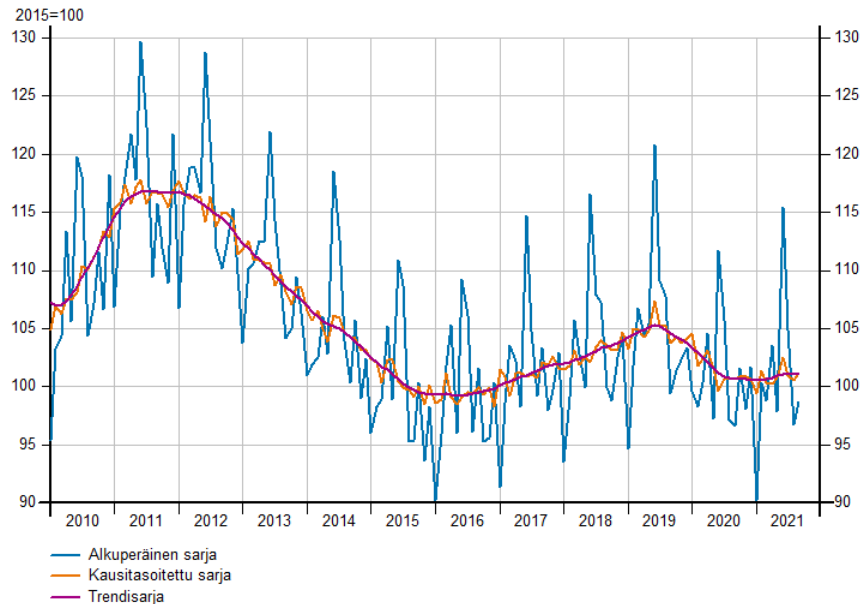
Lähteitä

- Tilastokeskuksen toimialaluokitus <https://stat.fi/luokitukset/toimiala/>
- OPH:n ennakointituloksia <https://www.oph.fi/palvelut/tietopalvelut/ennakointi/ennakointituloksia>
- Osaamistarpeet: Osaaminen ja osaajien saatavuus ovat yrityksille ratkaisevia tekijöitä <https://teknologiateollisuus.fi/vaikutamme/koulutus-ja-osaaminen/osaamistarpeet-osaaminen-ja-osaajien-saatavuus-ovat-yrityksille>
- Kaupan tulevaisuus - mihin ala on matkalla? <https://tampereenkauppamarilehti.fi/fi-fi/article/nain-sen-naen/kaupan-tulevaisuus-mihin-ala-on-matkalla/924/>
- Näin julkinen ala eläköityy <https://www.keva.fi/uutiset-ja-artikkelit/nain-julkinen-ala-elakoityy---ennuste-laskettu-ensimmaista-kertaa-myo-kirkon-tyontekijoille/>
- Koulutuslalla työskentelevien määrä laskee selvästi vuoteen 2035 mennessä - jatkuvan oppimisen mahdollistamiseen ja koulujen toimintakulttuurin kehittämiseen panostettava <https://www.oph.fi/uutiset/2020/koulutuslalla-tyoskentelevien-maara-laskee-selvasti-vuoteen-2035-mennessa-jatkuvan>
- Vuoteen 2030 ulottuva tiekartta korostaa korjausrakentamisen neuvontaa ja koulutusta <https://valtioneuvosto.fi/-/1410903/vuoteen-2030-ulottuva-tiekartta-korostaa-korjausrakentamisen-neuvontaa-ja-koulutusta>
- Henkilöstöpalvelualan 20 suurimman yrityksen liikevaihdon kehitys ja alan suhdanteet <https://hpl.fi/top-20-liikevaihtokatsaus/>
- Turva-alan liikevaihto ja tilauskanta kasvaneet koronasta huolimatta <https://www.finnsecurity.fi/ajankohtaista/tiedote-1792021-turva-alan-suhdanneraportti-2021>
- Kyberturvallisuuden konkari Martti Lehto tietää, että alalla on vakava osaajapula: "Yritykset ovat jatkuvasti yhteydessä, että voisinko vinkata hyviä tyyppisiä töihin" <https://www.ksml.fi/paikalliset/4506273>
- Miten vakava on it-alan työvoimapula? <https://www.taloustaito.fi/Rahat/miten-vakava-on-it-alan-tyovoimapula/#f9f7b7a1>
- VTT:n toimitusjohtaja Antti Vasara listaa syväteknologia-aloja, joilta nousee Suomen seuraavia startup-menestyjiä <https://www.vtresearch.com/fi/uutiset-ja-tarinat/vttn-toimitusjohtaja-antti-vasara-listaa-syvatknologia-aloja-joilta-nousee>
- RURALIZATION - Trendikortit suomeksi <https://ruraltrends.eu/lyhyet-trendikortit/>
- Metsäbiotalous maakunnissa <https://tapio.fi/projektit/metsabiotalouden-arvoketjut/metsabiotalous-maakunnissa-raportit-ja-esitykset/>
- Millaista osaamista kiinteistöpalvelualan ammattilainen tarvitsee tulevaisuudessa? <https://www.kiinteistotyöntajat.fi/blog/2020/05/06/millaista-osaamista-kiinteistopalvelualan-ammattilainen-tarvitsee-tulevaisuudessa/>

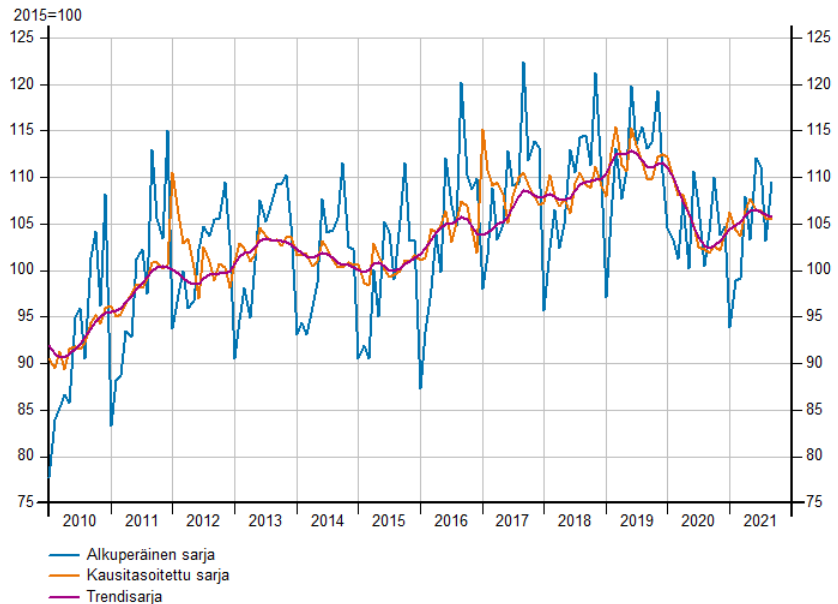
Yritysten henkilöstömäärä

- Seuraavissa kuvissa on esitetty Keski-Suomen yritysten henkilöstömäärän kehitys tietyillä toimialoilla / klustereissa vuosina 2010-2021/09 (2015=100)
- Lähteenä Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu

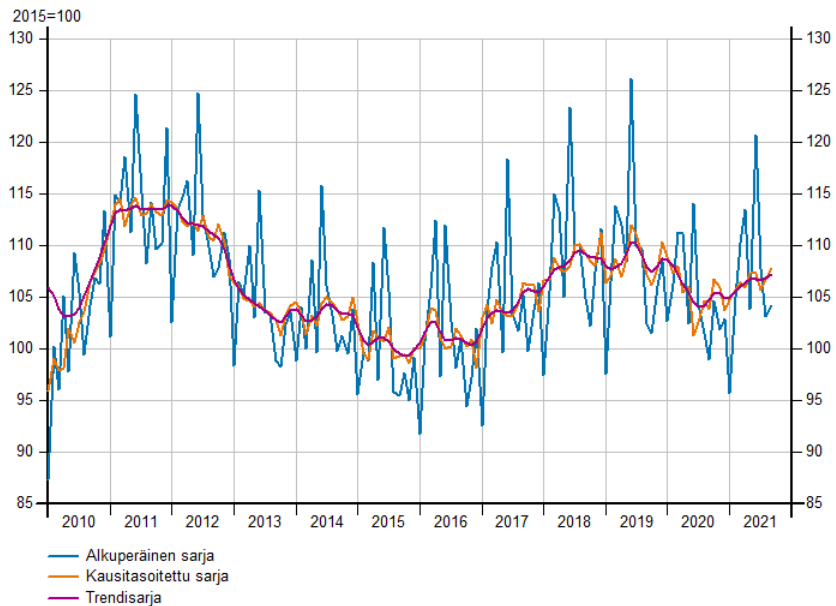
**Henkilöstömäärän kehitys Keski-Suomen maakunnassa
C Teollisuus**

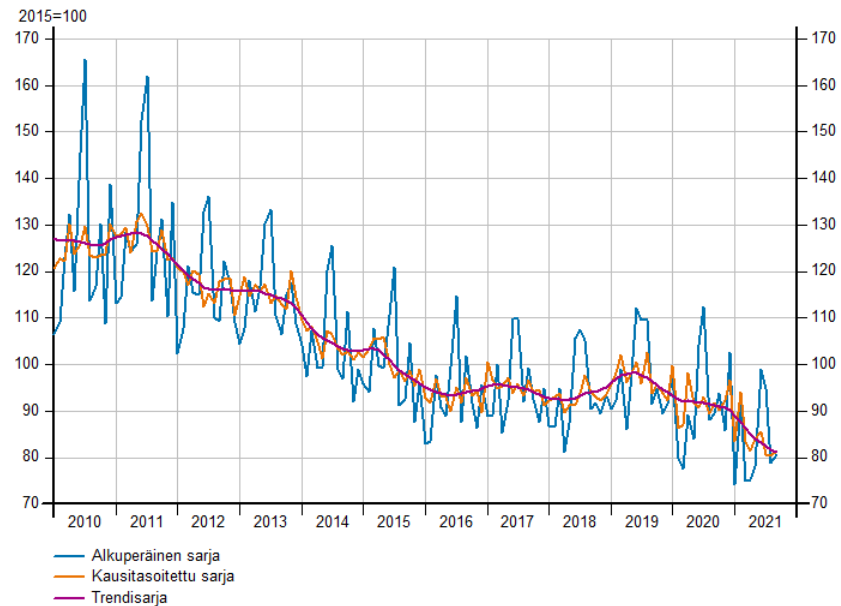
**Henkilöstömäärän kehitys Keski-Suomen maakunnassa
F Rakentaminen**

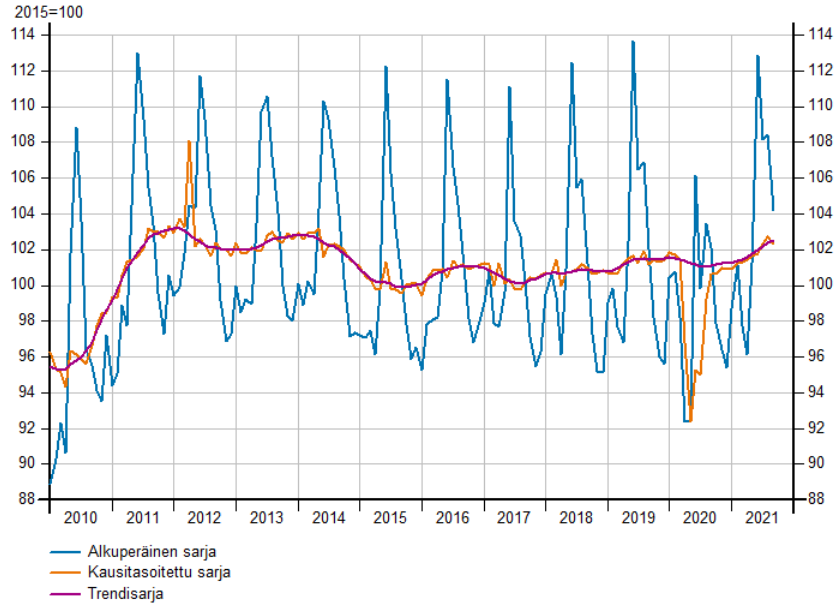
**Henkilöstömäärän kehitys Keski-Suomen maakunnassa
Teknologioteollisuus Keski-Suomi Yksityiset (Sektoriluokitus 2012)**

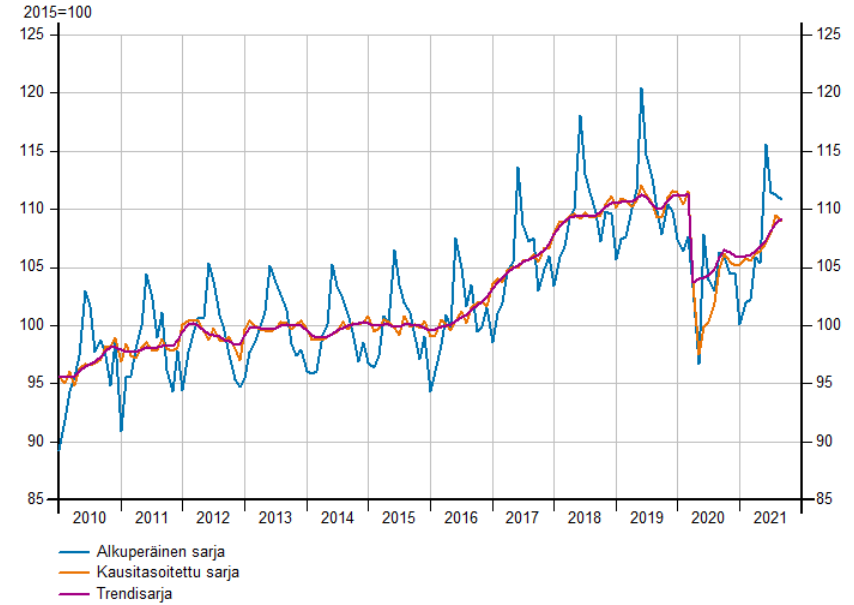
**Henkilöstömäärän kehitys Keski-Suomen maakunnassa
16-17 Metsäteollisuus Yksityiset (Sektoriluokitus 2012)**

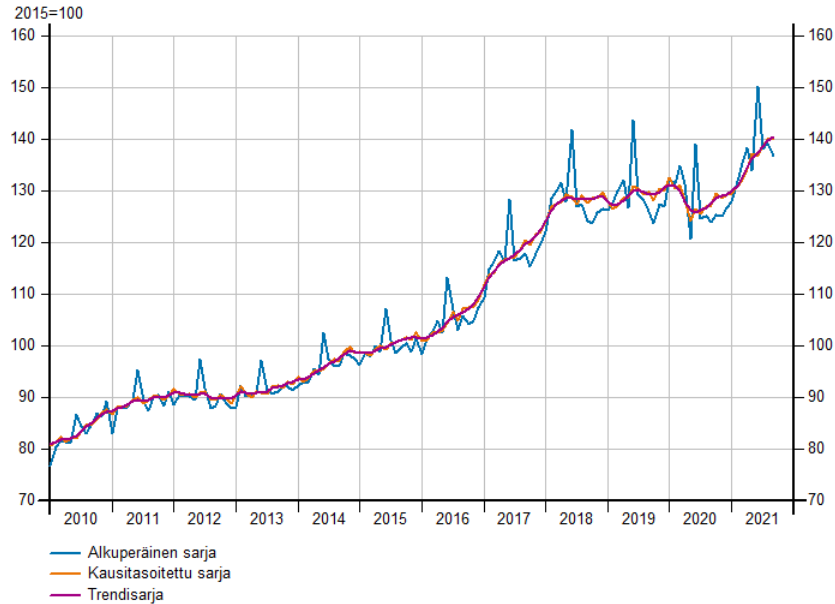
**Henkilöstömäärän kehitys Keski-Suomen maakunnassa
G Tukku- ja vähittäiskauppa**

**Henkilöstömäärän kehitys Keski-Suomen maakunnassa
Muut palvelut (H, I, J, L, M, N, R, S)**

**Henkilöstömäärän kehitys Keski-Suomen maakunnassa
KIBS-palvelut (klusteri) Yksityiset (Sektoriluokitus 2012)**

**Henkilöstömäärän kehitys Keski-Suomen maakunnassa
Matkailu (klusteri) Yksityiset (Sektoriluokitus 2012)**

